

Dr. Mustafa Jahić, viši naučni saradnik

BIOGRAFIJA

Dr. Mustafa Jahić rođen je 22.04.1954. godine u Tulovićima kod Banovića. Diplomirao je na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu 1978. Godine na odsjeku orijentalistike, grupa arapski jezik i književnost i turski jezik i književnost. Postdiplomske studije završio je na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, a magistrirao 1995. godine na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Doktorirao je 2005. godine na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu na temu: *Arapska gramatika u djelu "al-Fawā'id al-'abdiyya" Mustafe Ejubovića*. U međuvremenu, 1978/79. škol. godine, boravio je na višemjesečnim studijama na Univerzitetu al-Fatih u Tripoliju, Libija i 1986/87. škol. godine na Marmara univerzitetu u Istanbulu, Turska. Od 1983. godine radi u Gazi Husrev-begovoj biblioteci u Sarajevu. Do 1987. godine radio je kao bibliotekar na katalogiziranju rukopisa, a u periodu 1987.-2014. godine vršio je dužnost direktora Biblioteke. Sada radi kao bibliotekar na katalogiziranju rukopisa.

Za rad u oblasti islamskih rukopisa koji se sastoji u očuvanju rukopisa Gazi Husrev-begove biblioteke i njihovom katalogiziranju dobio je 24. januara 2002. godine nagradu Fondacije za islamsko naslijeđe al-Furqān (Al-Furqān Islamic Heritage Foundation) iz Londona.

Dobitnik je Povelje Ministarstva kulture i sporta Federacije Bosne i Hercegovine za doprinos u očuvanju i obnovi kulturno-historijskog naslijeđa Bosne i Hercegovine, 2004. godine.

U periodu 2011. – 2014. godine predavao je kao honorarni profesor na Fakultetu za islamske studije u Novom Pazaru, Republika Srbija. Od škol. 2014.2015. godine angažiran je kao honorarni profesor na Islamskom pedagoškom fakultetu u Zenici.

Godine 2008. izabran je u zvanje naučnog saradnika, a 2013. u zvanje višeg naučnog saradnika.

BIBLIOGRAFIJA

Knjige:

1. *Katalog arapskih, turskih perzijskih i bosanskih rukopisa* (u Gazi Husrev-begovoj biblioteci), Fondacija za islamsko naslijeđe al-Furqān, London i Rijaset Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, Svezak VI, London – Sarajevo, 1999., 550 str.
2. *Katalog arapskih, turskih perzijskih i bosanskih rukopisa* (u Gazi Husrev-begovoj biblioteci), Fondacija za islamsko naslijeđe al-Furqān, London i Rijaset Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, Svezak VIII, London – Sarajevo, 2000., 568 str.
3. *Katalog arapskih, turskih perzijskih i bosanskih rukopisa* (u Gazi Husrev-begovoj biblioteci), Fondacija za islamsko naslijeđe al-Furqān, London i Rijaset Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, Svezak XII, London – Sarajevo, 2003., 591 str.
4. *Arapska gramatika u djelu "al-Fawā'id al-'abdiyya" Mustafe Ejubovića*, Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo, 2007., 796 str.
5. *Katalog arapskih, turskih perzijskih i bosanskih rukopisa* (u Historijskom arhivu Sarajevo), Fondacija za islamsko naslijeđe al-Furqān, London i Historijski arhiv Sarajevo, Sarajevo, Svezak I, London – Sarajevo, 2010., 668 str.
6. *Arapski jezik u islamskim naukama : povezanost i međusobni utjecaji*, el-Kalem i Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo, 2012., str. 536.
7. *Gazi Husrev-begova biblioteka*, brošura, Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo, 2013., str. 56.
8. *Gramatika i stilistika Kur'ana : sintaksički i semantički aspekti kur'anskoga iskaza*, Kulturni centar „Kralj Fahd“, Sarajevo, 2014., str. 479.
9. *Katalog arapskih, turskih i perzijskih rukopisa* (u Kantonalnom arhivu Travnik), Fondacija za islamsko naslijeđe al-Furqān, London i Kantonalni arhiv Travnik, Travnik, London – Sarajevo, 2015., 328 str.

Prijevod:

1. Abdulah Nasih Ulvān, *Odgoj djece u islamu*, (Naslov originala na arapskom: *Tarbiya al-awlād fī al-islām*), Aktivna islamska omladina, Sarajevo 2003., 779 str.

2. Ahmed Zeki Jemani, *Žena u islamu*, Predgovor bosanskom izdanju: Mustafa Jahić (Naslov originala na arapskom: *al-Mar'a wa al-islām*), El-Kalem i Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo, 2007., 198 str.

Članci i kraći radovi:

1. "Stalnost islamske umjetnosti", *Islamska misao* V/58, Sarajevo, 1983., str. 39-41.
2. "Mekka kroz povijest", *Islamska misao* VI/61, Sarajevo 1984., str. 38-40.
3. "Sulejmanija biblioteka u Istanbulu", *Islamska misao* VI/64, Sarajevo, 1984., str. 42-43.
4. "Iskušenje Bedra", *Islamska misao* VI/66, Sarajevo, 1984., str. 13-17.
5. "Filologija, historija i diplomatika", *Islamska misao* VI/70, Sarajevo, 1984., str. 47/48.
6. "Rukopisi djela Šejh Juje u Gazi Husrev-begovoj biblioteci", *Anali GHB* XI-XII, Sarajevo, 1985., str. 39-54.
7. Veliki korak u proučavanju historije zadužbina, *Islamska misao* VII/80, Sarajevo, 1985., str. 41-42.
8. "Bašča namaza (*Hadīqa al-salā*) Hasana Kafije Pruščaka", *Takvim* 1987, Sarajevo, 1987., str. 47-62.
9. "Simpozij posvećen našoj tradiciji", *Islamska misao* XI/132, Sarajevo, 1989., str. 52-53.
10. "Gazi Husrev-bey Library in Sarajevo (Yugoslavia) and its Cooperation with Other Libraries in the Islamic World: Problems, Perspectives and Suggestions" (Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu i njena saradnja s drugim bibliotekama u islamskom svijetu: problemi, perspektive i prijedlozi), *The Third Congress of Muslim Librarians and Information Scientists (COMLIS III)*, Ministry of Culture, Istanbul, Turkey, 1989., str. 197-201.
11. "Apozitivi u arapskoj rečenici – prema poglavlju Apozitivi u djelu *al-Fawā'id al-'abdiyya* Šejha Juje", *Anali GHB* XV-XVI, Sarajevo, 1990., str. 169-189.
12. "Jedna važna fetva o pitanju iseljavanja bosanskih Muslimana za vrijeme austrougarske uprave", koautor ovog rada je Fikret Karčić, *Prilozi Instituta za istoriju* 27/1991., (XXV), Sarajevo, str. 41-48.
13. "Priloški akuzativi u arapskom jeziku u djelu Mustafe Ejubovića *al-Fawā'id al-'abdiyya*, *POF* 44-45/1994-95, Sarajevo, 1996., str. 13-50.
14. "Rukopis Mehmeda Handžića *Mağma' al-bihār fi tārīkh al-'ulūm wa al-asfār*", *Anali GHB* XVII-XVIII, Sarajevo, 1996., str. 147-161.
15. "Rijad, arapska kulturna prijestonica, Biblioteka za milion knjiga", *Preporod* XXX, 7/680, 1. april 2000, Sarajevo, str. 26; "Rijad, arapska kulturna prijestonica, Biblioteke grada Rijada", *Preporod* XXX, 8/681, 15. april 2000, Sarajevo, str. 21; "Rijad, arapska kulturna prijestonica, Biblioteke grada Rijada", *Preporod* XXX, 9/682, 1. maj 2000., Sarajevo, str. 26.

16. „Maktaba al-Ghazi Husraw-Bey: Tahaddī li ithbāt al-huwiyya“ (Gazi Husrevbegova biblioteka; izazov učvršćivanja identiteta), *Al-Faysal* (Al-Faisal Magazine), Dār al-Faysal al-thaqafīyya, No. 288, September, Riyad, 2000., str. 65-69.
17. „Osvrt na arapsku gramatiku *al-Fawā'id al-'abdiyya* Mustafe Ejubovića - Šejha Juje“, *Mudrost rađa toleranciju*, Muzej Hercegovine, Mostar, 2002., str. 53-67.
18. „Historical Manuscript Material in the Ghazi Husrev-Bey Library in Sarajevo“ (Historijski rukopisni materijal u Gazi Husrev-begovoj biblioteci u Sarajevu), *Ottoman Bosnia, A History in Peril*, edited by Markus Koller and Kemal H. Karpat, The Center of the Turkish Studies, The University of Wisconsin, Madison, 2004, str. 49-53 i *International Journal of Turkish Studies*, Volume 10, Nos.1-2, Fall 2004., str. 49-55.
19. „Rukopisi matematičkih djela u Gazi Husrev-begovoj biblioteci“, *Anali GHB XXIII-XXIV*, Sarajevo, 2005., str. 41-53.
20. „Savašta bir kütüphaneci“ (Biti bibliotekar u ratu), *Mostar* 6/Ağustos 2005, Istanbul, 2005., str. 108-110.
21. „Arapska gramatika u islamskom sistemu klasifikacije nauka i sistemu obrazovanja“, *Takvim 2006*, Sarajevo, 2006., str. 171-179.
22. „Glagoli *nawāsikh al-ibtidā'* u arapskom jeziku“, *POF* 55/2005, Sarajevo, 2006., str. 39-76.
23. „Utjecaj Kur'ana na nastanak i razvoj arapske gramatike“, *Takvim 2007.*, Sarajevo, 2006., str. 57-66.
24. „Rečenica u djelima tradicionalnih arapskih gramatičara“, *POF* 56/2006., Sarajevo, 2007., str. 7-31.
25. „Glagolske karakteristike arapskog participa aktivnog“, *Anali GHB XXV-XXVI*, Sarajevo, 2007., str. 233-248.
26. „Koroboracija značenja u Kur'anu“, *Takvim 2008.*, Sarajevo, 2007., str. 35-50.
27. „Utjecaj islamske pravne nauke na razvoj arapske gramatike“, *Anali GHB XXVII-XXVIII*, Sarajevo, 2008., str. 163-186.
28. „Allahova lijepa imena“, *Takvim 2009.*, Sarajevo, 2008., str. 61-78.
29. „Islamske biblioteke u Bosni i Hercegovini“, Zbornik radova Naučnog skupa: *Islamska tradicija Bošnjaka: izvori, razvoj i institucije, perspektive*, 14. 15. i 16. novembar 2007., Rijaset islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, 2008., str. 393-408.
30. „Medžmua Bajrama i Mehmeda Kalabe iz Sarajeva“, *Anali GHB XXIX-XXX*, Sarajevo, 2009., str. 205-223.
31. „Nauka i knjiga u islamskoj civilizaciji“, *Takvim 2010.*, Sarajevo, 2009., str. 157-167.
32. „Partikule kao vrsta riječi u arapskom jeziku“, *Anali GHB XXXI*, Sarajevo, 2010., str.139-159.

33. „Hadis i arapska gramatika“ *Takvim 2011.*, Sarajevo, 2010., str. 115-127.
34. „Klasifikacija riječi u arapskom jeziku“ *Pismo*, VIII/I, Sarajevo, 2010., str. 32-50.
35. „Biblioteke kao naučno-obrazovne institucije u Osmanskom carstvu“, Zbornik radova Naučnog skupa: *100 godina od odlaska Osmanlija sa Balkana (1912/3/ - 2012/3)*, 12-15 oktobra 2012., Knjiga I-IV, Podgorica, III, str. 31-35.
36. „Eksklamativne rečenice čuđenja u Kur'anu“, *Anali GHB XXXIV*, Sarajevo, 2013., str.157-175.
37. „Estetska interpretacija Kur'ana u djelu Sayyida Qutba“, *Takvim 2014*, Sarajevo, 2013., str. 73-82.
38. „Izražavanje hvaljenja i kuđenja u Kur'anu“, *Islamska misao : godišnjak Fakulteta za islamske studije*, br. 7, Novi Pazar, 2013., str. 95-122.
39. „Studiranje arapskog jezika neodvojivo je od studiranja islamskih nauka“, *NOVI Muallim*, Časopis za odgoj i obrazovanje, zima 2014., god. XV, br. 60, str. 3-8.
40. "Ishām Dawla Qaṭar fī taḡdīd al-munša'āt al-ṭaqāfiyya wa al-tārīḥiyya fī al-Bosna wa al-Hersek: Maktaba al-Ġāzī Ḥusraw-beg numūdaḡan", *al-Nadwa al-dawliyya: al-'Alāqāt al-'arabiyya - al-balqāniyya: al-mādī - al-ḥādir - al-mustaqbal* (Forum for Arab & International Relations: The Symposium on Arab-Balkan Relations), al-Dawḡa 19-20 tišrīn al-ṭānī/nūfambar, 2014., Taḡrīr wa taqdīm: M. al-Arnā'ūt, Muntadā al-'Alāqāt al-'arabiyya wa al-dawliyya, al-Ṭab'a al-ūlā, 2015., ṣaf. 385-393.
41. „Zbirka rukopisa Kantonalnog arhiva Travnik“, *POF 64/2014*, Sarajevo, 2015., str. 451-466.
42. „Zaklinjanje u Kur'anu“, *Takvim 2016.*, Sarajevo, 2015., str. 107-118.
43. „Lingvistički aspekti dove u Kur'anu“, *Novi Muallim*, jesen 2015., god. XVI, br. 63, str. 106-114.
44. „Restriktivni iskazi u kur'anskom tekstu“, *Anali GHB XXXVI*, Sarajevo, 2015., str. 97-119.

Učešće i prisustvovanje naučnim skupovima i konferencijama:

1. The Third Congress of Muslim Librarians and Information Scientists - COMLIS III (Treći kongres muslimanskih bibliotekara i informatičara), 24.-26. maja 1989., Istanbul, Turska, predavanje: *Gazi Husrev-bey Library in Sarajevo and its Cooperation with Other Libraries in the Islamic World: Problems, Perspectives and Suggestions* (Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu i njena saradnja s drugim bibliotekama u islamskom svijetu: problemi, perspektive i prijedlozi).

2. Islamske znanosti i ulema u Bosni i Hercegovini, 15.-17. januara 1990., Mešihat islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, predavanje: *Rukopis Mehmeda Handžića "Mağma' al-bihār fi tārīkh al-'ulūm wa al-asfār"*.
3. The conservation and preservation of Islamic Manuscripts (Konferencija o konzervaciji i zaštiti islamskih rukopisa), Al-Furqān Islamic Heritage Foundation, London, 18-19 November 1995.
4. Tribina Vijeća kongresa bošnjačkih intelektualaca, Sarajevo, 10. oktobra 1998., predavanje: *Gazi-Husrev-begova biblioteka - blago koje treba čuvati*.
5. Boravio u Centru Kralj Fejsal za istraživanje i islamske studije (King Faisal Centre for Research and Islamic Studies) u periodu 01. – 26. februara – 2000. godine radi istraživanja iz oblasti arapskoga jezika.
6. Ottoman Bosnia (Osmanska Bosna), 8.-9. juna 2001., Sarajevo, Bosanski institut, London, predavanje: *Historijski rukopisni materijal u Gazi Husrev-begovoj biblioteci u Sarajevu*.
7. Mudrost rađa toleranciju (Naučni skup povodom 350 godina od rođenja Mustafe Ejubovića – Šejh Juje i 400 godina predavanja Mesneviye u Mostaru), 29. septembra 2001., Mostar, predavanje: *Osvrt na arapsku gramatiku „al-Fawā'id al-'abdiyya“ Mustafe Ejubovića - Šejha Juje*.
8. Učestvovao na „Seminaru o zaštiti islamskog kulturnog naslijeđa“ na Kairskom univerzitetu, 23.-08. jula 2004. godine.
9. The Islamic Manuscript: Conservation, Cataloguing, Accessibility, Copyright and Digitisation (Islamski rukopisi: konzerviranje, katalogiziranje, pristupačnost, pravo izdavanja i digitaliziranje), 4.-6. juli 2005., University of Cambridge, Cambridge, United Kingdom, predavanje: *Manuscripts in the Gazi Husrev Bey Library* (Rukopisi u Gazi Husrev-begovoj biblioteci).
10. Commentary Manuscripts Conference (Konferencija o rukopisnim komentarima), 7.-9. marta 2006., Bibliotheca Alexandrina, Alexandria, Egipt, predavanje: *Ḥaṣā'is al-maḥṭūṭāt al-šāriḥa al-'arabiyya li al-kuttāb al-būsniyyīn* (Karakteristike arapskih rukopisnih komentara bosanskih autora).
11. Sarajevska Vijećnica i dijalog između kultura, Sarajevo, 22.10.2007., predavanje: *Gazi Husrev-begova biblioteka – prilog proučavanju multikulturalnosti u Bosni i Hercegovini*.
12. Islamska tradicija Bošnjaka: izvori, razvoj i institucije, perspektive, Rijaset Islamske zajednice u BiH, 14.-16. novembra 2007., Sarajevo, predavanje: *Islamske biblioteke u Bosni i Hercegovini*.
13. Karađoz-beg i njegov doprinos razvoju Mostara i Hercegovine, Karađoz-begova medresa u Mostaru, 01. decembra 2007., Mostar, predavanje: *Knjige i biblioteke u islamskoj civilizaciji*.

14. Karadoz-begova medresa Mostar, Ciklus tribina „Islam u vremenu“, 29. aprila 2009., Sarajevo, predavanje: *Rukopisna baština - faktor očuvanja identiteta Bošnjaka*.
15. Seminar o islamskoj nauci i kulturi, Kairski univerzitet, Kairo, 05.-20. april 2008. godine.
16. King Saud University, Prince Salman Central Library, 25. oktobar 2008., Riyadh, Saudi Arabia, predavanje na arapskom jeziku: *al-Makhtutāt fī al-Bosna wa al-Harsak* (Rukopisi u Bosni i Hercegovini).
17. King Faisal Centre for Research and Islamic Studies, 27. oktobar 2008., Riyadh, Saudi Arabia, predavanje na arapskom jeziku: *al-Makhtutāt fī al-Bosna wa al-Harsak* (Rukopisi u Bosni i Hercegovini).
18. Konferencija 1400 godina od objave Kur'ana, Istanbul, 5. septembra 2010. godine.
19. 100 godina od odlaska Osmanlija sa Balkana (1912/3/ - 2012/3), 12.-15. oktobra 2012., Podgorica: *Biblioteke kao naučno-obrazovne institucije u Osmanskom carstvu*.
20. The Tenth Islamic Manuscript Conference: Manuscripts and Conflict, 31 August - 2 September 2014., University of Cambridge, UK.
21. Muntadā al-‘Alāqāt al-‘arabiyya wa al-dawliyya (Forum for Arab & International Relations): The Symposium on Arab-Balkan Relations (Doha, 19-20 November, 2014)
22. Kulturno-historijski tokovi u Bosni od 15. do 19. stoljeća, Orijentalni institut, Sarajevo, 15. do 17. maja 2015. godine, „Zbirka rukopisa Kantonalnog arhiva Travnik“.